

Внаслідок постійного впливу факторів навколошнього середовища зростає кількість хронічних новоутворень, респіраторних розладів, алергій, ендокринних та інших розладів репродуктивної функції, травм і отруєнь. Великою проблемою є сплеск епідемічні захворювання, пов'язані з поганими екологічними умовами та низькою гігієнічною якістю води, повітря, ґрунту, їжі та іншими факторами. Шкідливі фактори навколошнього виробничого середовища та промислових випусків викликають профзахворювання, зростання кількості мукопінів та вибухоприємності і виробничого травматизму.

Багато чи не кожен може розповсюдженістю екологічно дестермінованих захворювань і аварією навколошнього середовища доведена багатьма епідеміологічними дослідженнями. Механізми, що зумовлюють вплив оточення на здоров'я населення, мають комплексний характер.

Таким чином, незадовільна екологічно-гігієнічна ситуація і показники здоров'я населення свідчать про важому роль факторів навколошнього середовища у формуванні захворюваності населення.

ЧИСЛЕНІСТЬ

ІСТОРІЧЕСКИЙ ПІДХІД В ОРГАНІЗАЦІЇ ГІГІЄНІЧНОГО ВИХОВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОПАГАНДИ ЗДОРОВОГО СПОСОBU ЖИТТЯ В УМОВАХ МІСЬКОЇ ПОЛІКЛІНІКИ

Л.Й.Власик, В.М.Багрій, Л.І.Власик, Т.Л.Колодніцька

ІМУ «Міська поліклініка №1», Інститут екогігієни і токсикології ім.

Л.І.Медведя (Чернівці)

Схвалена Кабінетом Міністрів України Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я - 2020: український вимір» констатує незадовільний стан сучасної демографічної ситуації, що склалася і ставить перед суспільством нові завдання та заходів щодо збереження та зміцнення здоров'я населення. Такі проблеми як високий рівень поширеності хронічних неінфекційних захворювань, ріст смертності, передчасна смертність чоловіків потребують зниження рівня основних факторів ризику, насамперед куріння, зловживання алкоголем, незбалансованого харчування, надмірної маси тіла, низької фізичної активності тощо.

За результатами опитування населення лише кожний 4-й відвідувач міської поліклініки отримує знання про методи збереження здоров'я від медичних працівників. У той же час, перетворення гігієнічного виховання населення на ефективну систему безперервного медико-гігієнічного навчання, в тому числі через мережу охорони здоров'я є очікуваним результатом виконання Програми та одним із критеріїв її ефективності.

У комунальній медичній установі «Міська поліклініка №1» відділенням профілактики організовується впровадження цільових програм за трьома напрямками: навчання медичних працівників, освітні програми для населення, індивідуальні консультування.

З метою підвищення мотивації до здорового способу життя акцент ставиться на організацію освітніх програм для населення, зокрема шкіл «Здоров'я». Заохочення широкого кола медичних працівників закладу та уникнення формального підходу в проведенні групових форм освітньої роботи розроблено бальна система оцінки організації шкіл. Надається перевага активній роботі аудиторією, використанню технічних та наочних засобів навчання. Нижче проведених структурними підрозділами заходів об'єднаних у часі та з визначенію тематикою є складовими школи-лекторію для певних груп населення.

Індивідуальною формою роботи є консультування пацієнтів під проведення профілактичних оглядів, які проводяться у закладі. Його ефективність обумовлена конкретними рекомендаціями із зміцнення здоров'я на основі даних стандартного об'єму обстежень. Індивідуальний підхід використовується також час акцій до тих чи інших оздоровчих дат, коли відвідувачам поліклініки проводиться вимірювання артеріального тиску, внутрішньоочного тиску, антропометричні показників, розраховується індекс маси тіла, проводиться анкетування та визначення факторів ризику, зокрема серцево-судинних захворювань.

Удосконалення професійної майстерності медичних працівників проводиться шляхом організації науково-практичних конференцій з проблем профілактики хронічних неінфекційних захворювань. Застосуванню профілактичних технологій практиці сприяють впроваджені майстер-класи та тренінги. За методикою та активних форм роботи теоретичне обґрунтування передує практичній частині, закріплюється відповідями на тематичну вікторину. Заходи відбуваються за участі науковців БДМУ, зокрема кафедр сімейної медицини, гігієни та сколіз. Проведено наступні майстер-класи: визначення основного обміну та калорійності їжі, критерії фізичної активності та розрахунок енергозатрат при різних видах занять, вироблення гімнастика, нетрадиційні методи лікування (гірудотерапія). Тренінги для медичних працівників стосуються грунтовного вивчення тих чи інших теоретичних питань та практичного їх застосування.

Різноплановість роботи лікаря первинної ланки з формування здорового способу життя знаходить відображення у системі оцінювання за формами, методами проведення та тематикою і є розділом оцінки профілактичної роботи в цілому, який здійснюється відділенням профілактики. Ефективність дій співробітників поліклініки оцінюється за зростанням медичної активності населення району та обслуговування, що проявляється в охопленні його скринінговими обстеженнями. Таким чином, в системі аналізу та оцінки поєднується вивчення застосованості методів первинної і вторинної профілактики.

Комплексний підхід в організації гігієнічного виховання населення та пропаганди здорового способу життя спрямований на збільшення впливу працівників первинної ланки на здоров'я населення.